

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - BOOK REVIEWS

Αθ. Θ. Μπαλφούσια και συνεργατών: *Ελληνικές Φορολογικές Δαπάνες*, Έκδοση ΚΕΠΕ, Αθήνα 2001.

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την εκτίμηση του δημοσιονομικού κόστους των ελληνικών φορολογικών δαπανών, τις αναδιανεμητικές επιπτώσεις και την αξιολόγηση αυτών ως μέσου άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής.

Πρόκειται για μια επιστημονική έρευνα η οποία γίνεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και μπορεί να αποτελέσει οδηγόν για την άσκηση της φορολογικής πολιτικής στον τομέα των φορολογικών δαπανών. Υπογραμμίζεται ότι τα συμπεράσματα της εργασίας εδράζονται σε ένα υπόβαθρο που αποτελείται από σαφώς διατυπωμένες θεωρητικές παραδοχές, αλλά και από εμπειρικά αποτελέσματα που προκύπτουν από μια λεπτομερέστερη όσον και κοπιώδη επεξεργασία δεδομένων, τα οποία μέχρι σήμερα παρέμεναν εντελώς αναξιοποίητα.

Το συνολικό δημοσιονομικό κόστος των εμμέσων δαπανών του φορολογικού συστήματος που μπόρεσαν να εκτιμηθούν ανέρχεται στο δυσθεώρητο ύψος των δύο τρισεκατομμυρίων δραχμών, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται πολλές φορολογικές δαπάνες που δεν ήταν δυνατό να μετρηθούν, λόγω της έλλειψης σχετικών στοιχείων. Το ποσόν αυτό ισούται με το ένα τρίτο περίπου των συνολικών φορολογικών εσόδων του έτους αναφοράς (1995) και είναι, χωρίς αμφιβολία, ένα από τα μεγαλύτερα που παρατηρούνται μεταξύ των χωρών - μελών του ΟΟΣΑ (ως ποσοστό των συνολικών εσόδων).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης

1. Η κατανομή των φορολογικών δαπανών κατά τάξεις εισοδήματος είναι αντίστροφα προοδευτική, δηλαδή ευνοούνται έντονα οι υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις.
2. Κατά οικογενειακή κατάσταση, ευνοούνται οι πολυμελείς οικογένειες,

3. Κατά επαγγελματική τάξη, ευνοούνται περισσότερο οι ελεύθεροι επαγγελματίες και ακολουθούν οι επαγγελματο-βιοτέχνες και οι μισθωτοί, και
4. Κατά Περιφέρεια, ευνοείται περισσότερο η Πρωτεύουσα και ακολουθεί η Περιφέρεια της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας.

Τα σχετικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στη μελέτη μπορούν να συμβάλουν στην επανεξέταση της ασκουμένης αναδιανεμητικής πολιτικής, της δημογραφικής πολιτικής, της διακριτικής πολιτικής στήριξης των διαφόρων επαγγελμάτων (απελευθερωμένων και μη), καθώς και της περιφερειακής πολιτικής

Τα βασικά συμπεράσματα του παρόντος τόμου είναι ότι οι ελληνικές φορολογικές δαπάνες

1. Έχουν πολύ μεγάλο δημοσιονομικό κόστος για τον Κρατικό Προϋπολογισμό,
2. Ευνοούν περισσότερο τις υψηλές εισοδηματικές τάξεις, τα μεγάλα αστικά κέντρα και τους ελεύθερους επαγγελματίες,
3. Χαρακτηρίζονται από αδιαφάνεια και έλλειψη κάθε κοινωνικού ή κοινοβουλευτικού ελέγχου,
4. Περιορίζουν δραστικά την άσκηση μιας αποτελεσματικής δημοσιονομικής πολιτικής, και
5. Επιδρούν αρνητικά στην αποτελεσματική κατανομή των πόρων, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε επιτυχή αναπτυξιακή προσπάθεια.

Διαβάζοντας αυτή την εργασία, ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης καθώς και εκείνοι που ασκούν τη φορολογική πολιτική της χώρας θα διαπιστώσουν ότι είναι πολλά αυτά που μπορούν να γίνουν για την εξυγίανση των φορολογικών δαπανών στην Ελλάδα προκειμένου να βελτιωθεί ταυτόχρονα τόσο η οικονομική αποτελεσματικότητα, όσο και η φορολογική δικαιοσύνη.

Οι δύο πρόσφατες φορολογικές μελέτες του ΚΕΠΕ, δηλαδή η παρούσα που αναφέρεται στις «**ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**» καθώς και το «**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**» είναι ιδιαίτερα επίκαιρες, λόγω της μεγάλης προσπάθειας που

καταβάλλει η Κυβέρνηση για την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, με την σύσταση της σχετικής Επιτροπής. Επομένως, οι πρωτοποριακές αυτές εργασίες του ΚΕΠΕ μπορούν, αλλά και πρέπει να αξιοποιηθούν κατάλληλα ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ουσιαστική αναβάθμιση του φορολογικού μας συστήματος η οποία έχει χρονίσει υπερβολικά, και οπωσδήποτε πολύ περισσότερο από κάθε άλλη χώρα της Ε.Ε.

Στ. Χειμωνίτη-Τερροβίτη: *Διερεύνηση των εξελίξεων στην κατοικία τις τελευταίες 10ετίες, Έκδοση ΚΕΠΕ, Αθήνα 2001.*

Στην εργασία αυτή διερευνώνται, όπως άλλωστε δηλώνει και ο τίτλος της, οι εξελίξεις στον κλάδο της κατοικίας στις αστικές κυρίως περιοχές, κατά τις τελευταίες 10ετίες και γίνεται μια κριτική ανάλυση της ασκουμένης πολιτικής και των προοπτικών του συστήματος. Η διερεύνηση αυτή στηρίζεται στην διαχρονική ανάλυση των διαθεσίμων στατιστικών στοιχείων κατοικιών των τελευταίων 10 ετών, σε συνδυασμό με την συνοπτική εξέταση των παραγόντων που συνέβαλαν, ή και εξακολουθούν να συμβάλλουν στη δημιουργία του υφισταμένου αυτού οικιστικού κεφαλαίου και των συνθηκών στέγασης.

Ειδικότερα, παρουσιάζονται κάποιες λιγότερο γνωστές και εμφανείς πλευρές των συνθηκών στέγασης, σε συνδυασμό με πληροφορίες και ποιοτικές εκτιμήσεις των παραγόντων που επηρεάζουν τις εξελίξεις, από την πλευρά της προσφοράς και της ζήτησης κατοικιών στις αστικές περιοχές. Με βάση αυτά τα δεδομένα, γίνεται μια γενική αξιολόγηση της κατάστασης και, επισημαίνονται οι επιτυχίες, αλλά και οι αδυναμίες και τα αδιέξοδα της ασκουμένης πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό υποδεικνύονται οι κατευθύνσεις προς τις οποίες θα πρέπει να κινηθεί η πολιτική αυτή στο μέλλον και τα ειδικότερα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει.